

Матеріали збірника висвітлюють видатну подію в історії спільних українсько-німецьких культурних і наукових зв'язків та результат співпраці багатьох науковців, державних і громадських діячів України та Федеративної Республіки Німеччина в галузі реституції культурних цінностей. 30 травня 2019 року було проведено урочисті заходи, пов'язані з поверненням з Німеччини до фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського грамоти Петра I про затвердження на Київську митрополію Іоасафа Кроковського 1708 року, незаконно вивезеної під час Другої світової війни. Публікуються виступи офіційних представників НАН України, Міністерства культури України, заступника закордонних справ України, Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні, а також директора Інституту Східноєвропейських студій та краєзнавства Тюбінгенського університету Клауса Гестви, членів Змішаної українсько-німецької комісії з питань повернення та реституції втрачених та незаконно переміщених під час та внаслідок Другої світової війни культурних цінностей. У збірнику також публікуються матеріали наукового українсько-німецького колоквиуму за участю українських та німецьких вчених, присвяченому історії дослідження та поверненню грамоти, обговоренню питань реституційного процесу між нашими країнами в галузі культурної спадщини.

Розраховано на вчених, викладачів закладів вищої освіти, фахівців бібліотек, музеїв, архівів, а також широке коло дослідників.

ЗМІСТ

УРОЧИСТЕ ПЕРЕДАННЯ В УКРАЇНУ «СОФІЙСЬКОЇ ГРАМОТИ» – ОРИГІНАЛУ ЦАРСЬКОЇ ГРАМОТИ ПЕТРА І ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ НА КИЇВСЬКУ МИТРОПОЛІЮ ІОАСАФА КРОКОВСЬКОГО 1708 РОКУ, ВИВЕЗЕНУ З УКРАЇНИ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Відкриття заходу та вітальні слова	7
Презентація повернутого раритету та його передання	13

КОЛОКВІУМ «УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКА ІСТОРІЯ ОРИГІНАЛУ ГРАМОТИ ПЕТРА І»

Вступні слова	29
---------------------	----

ДОПОВІДІ

Сінкевич Н. Історичне значення грамоти на поставлення митрополита Іоасафа Кроковського	31
Себта Т. З Софійського собору до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: місцезнаходження грамоти до 1941 р.	36
Кур-Королєв К. Зондеркоманда СС Кюнсберга в окупованому Києві ...	45
Кухер К. Інститут Східноєвропейських студій і краєзнавства Тюбінгенського університету та грамота Петра І	50
Айхведе В. У пошуках втрачених надбань культури	55
Ковальчук Г., Степченко О. Книжкове зібрання та колекція рукописів Софійського монастиря в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського	64

ОБГОВОРЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОЛОКВІУМУ ТА ПИТАНЬ РЕСТИТУЦІЇ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

ВИСТУПИ

Дубровіна Л. Колекційні фонди Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: доля під час війни	76
Татіївська І. Інституційна діяльність України в галузі повернення та реституції мистецьких культурних цінностей (1992–2011): історія та перспективи	80
Боряк Г. На шляху подолання стереотипів й ідеологем: нотатки експерта з проблем переміщених культурних цінностей	84
Кот С. Повернення грамоти 1708 року в Україну та актуальні проблеми сучасних українсько-німецьких взаємин у сфері повернення та реституції втрачених культурних цінностей	90

Онищенко О. Важливий складник успішного результату – об’єднання зусиль у науковому процесі вивчення складних питань історії переміщень культурних цінностей	94
Палієнко М. Досвід спільної праці німецьких та українських учених – важливий методологічний апарат у науковій підготовці студентів-істориків та аспірантів	97
Кашеварова Н. Дослідження долі культурних цінностей періоду нацистської окупації під час Другої світової війни в Україні (1992–2019).....	99
Живкова О. Мистецька культурна спадщина та компенсаторна реституція: шляхетна щедрість або національний егоїзм	103
Підсумки колоквиуму	110